

بررسی وضع موجود و تدوین شاخص‌های استعدادیابی در رشته والیبال

دکتر خسرو ابراهیم^۱ - محمود حیدری^۲ - علیرضا معمری

۱،۲ دانشگاه شهید بهشتی - عضو هیات اساتید والیبال

حکیده

هدف از تحقیق حاضر، تدوین شاخص‌های مهم در استعدادیابی برای والیبال بود. بدین منظور پرسشنامه‌ای متشکل از شش شاخص، آنتروپومتریک (۵ شاخص)، آمادگی جسمانی (۷ شاخص)، روان‌شناختی (۶ شاخص)، مهارتی (۴ شاخص)، عملی (۳ شاخص) و ترکیب بدن (۳ شاخص)، در مجموع ۲۸ شاخص تهیه شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از چهار گروه مربیان باشگاهی (۲۵ نفر)، مربیان درجه یک داخلی (۲۱ نفر)، مربیان خارجی (۱۷ نفر) و مربیان مدارس (۲۴ نفر) به صورت داوطلب برای تکمیل پرسشنامه مذکور استفاده شد. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، کلیه اطلاعات در چهار پرسشنامه (یک پرسشنامه برای هر یک از چهار گروه مربیان) تنظیم شد. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات و تعیین رتبه شاخص‌ها از دو آزمون «کراسکال والیس» برای مقایسه میانگین رتبه شاخص‌های ششگانه از نظر مربیان و آزمون «فریدمن» برای مقایسه میانگین رتبه مربوط به هر یک از شاخص‌های ششگانه استفاده شد. برای تعیین سطح معناداری اختلاف بین شاخص‌ها از آزمون «خی-دو» با $P \leq 0/05$ استفاده شد و نتایج به صورت جداول و نمودارهای مربوط به هر قسمت تنظیم شد. بر اساس نتایج به دست آمد، یازده شاخص برتر از بین ۲۸ شاخص معرفی و انتخاب شد که به ترتیب

رتبه از بیشترین به کمترین عبارت‌اند از: حس همکاری، قدرت تصمیم‌گیری، سرعت، مسئولیت‌پذیری، پرش درجا، پرش دفاع، قد، سرو، جرئت، چابکی و پرش آبشار. همچنین مشاهده شد که شاخص‌های روان‌شناختی در مجموع از سایر شاخص‌ها در فرایند استعدادیابی برای والیبال مهم‌ترند و به‌نظر مربیان، شاخص‌های ترکیب بدن از اهمیت بسیاری برخوردار است.

واژه‌های کلیدی: استعداد، استعدادیابی ورزشی، آنتروپومتریک، ترکیب بدن، شاخص توده بدن (BMI)، والیبال.

مقدمه

شناخت کافی از علوم مختلف ورزش در رسیدن به اوج موفقیت دارای اهمیت بسیاری است، اما به کارگیری این علوم بدون تعیین پیش‌نیازهای اولیه فرصت به کارگیری مفید علوم را محدود می‌کند. با عنایت به این مطلب، از جمله وظایف مربیان، غیر از آگاهی از علوم ورزش و نقش هر یک در موفقیت، توانایی در انتخاب نیروی مستعد برای رشته مورد نظر است که به نظر بیشتر صاحب‌نظران و متخصصان فن عاملی فوق‌العاده مهم و پیش‌تاز اولیه و لازم برای موفقیت در ورزش است. بی‌شک بی‌توجهی به برخی از عوامل یا پیش‌نیازهای اولیه و تعیین‌کننده که تحت عنوان استعدادیابی مطرح است، اگرچه احتمال موفقیت را ناممکن نمی‌سازد، اما بی‌تردید محدود و ضعیف خواهد کرد. این پیش‌نیازها می‌توانند دارای جنبه‌های آنتروپومتریک، فیزیولوژیکی، مهارتی، روان‌شناختی و غیره باشند. بیشتر مربیان به‌طور غیررسمی، ورزشکاران را بر اساس دارا بودن ویژگی‌های خاص انتخاب می‌کردند، اما تقریباً از دهه ۷۰ به بعد بسیاری از کشورها، به‌ویژه اروپای شرقی، برنامه منظمی را تحت عنوان استعدادیابی شروع و در عرصه ورزش فهرمانی مقاماتی نیز کسب کردند.

در همین ارتباط، آلابین (۱۹۸۰) و هان (۱۹۹۰) اعلام کردند که استعدادیابی مؤثر، عامل اصلی برتری کشورهای اروپای شرقی در ورزش فهرمانی در دو دهه اخیر بوده است. مشابه همین برنامه و روش نیز در کشورهای اروپای غربی، امریکای شمالی و برخی از کشورها از حدود دهه ۸۰ اعمال می‌شود. این کشورها با ساماندهی و تشکیل تیم‌های مشکل از متخصصان و صاحب‌نظران و با استفاده از آزمون‌های پیشرفته و تخصصی اقدام به شناسایی استعدادهای ورزشی و تدوین برنامه‌های تمرینی علمی

کردند که در مجموع نتایج جسمگیری برای ورزشکاران و تیم‌های ورزشی در صحنه‌های رقابت حاصل شد.

استعدادیابی با توجه به تمام ویژگی‌های آن می‌تواند بسیار پیچیده یا بسیار ساده انجام گیرد. بدیهی است پیچیده یا ساده بودن آن بستگی به عواملی دارد که استعدادیابی در روش کار خود و برنامه استعدادیابی لحاظ خواهد کرد. انتخاب استعداد برای ورزشی مانند بسکتبال و والیبال می‌تواند تنها بر اساس قد فرد انجام شود یا غیر از قد می‌توان عوامل دیگری را نیز مد نظر قرار داد. امروزه در برنامه‌های استعدادیابی صحیح و علمی، غیر از لحاظ نمودن عوامل متعدد و مهم از آزمون‌های میدانی و آزمایشگاهی تخصصی با بهره‌گیری از متخصصان و علوم روز نیز استفاده می‌شود. مانند برنامه‌های جامع استعدادیابی عمومی^۱ و استعدادیابی ویژه^۲ یا تخصصی. کمیسیون ورزش استرالیا (ASC)^۳ هنگام برگزاری بازی‌های ۲۰۰۰ سیدنی طرحی را در سه مرحله به نام استعدادیابی به عنوان عامل مهم در هدایت برنامه‌های فوق‌محلکات^۴ ارائه کرد. این طرح از سال ۱۹۸۸ پس از شروع کار با ورزش قایق‌رانی راداندازی شد و به دلیل موفقیت در این رشته، سایر رشته‌های ورزشی را نیز دربرگرفت. این برنامه در سه مرحله (۱) دست‌چین کردن در مدرسه^۵، (۲) انجام آزمون ویژه ورزشی^۶ و (۳) رشد استعداد^۷ اجرا شد.

یکی از دشوارترین مسائل پیرامون استعدادیابی، تعیین مهم عوامل جسمانی، فیزیولوژیکی، روانی، مهارتی و حرکتی برای یک رشته ورزشی خاص است. بدیهی است لحاظ کردن عوامل فوق به طور مساوی برای کلیه ورزش‌ها کار درستی نخواهد بود. بنابراین لازم است که با دقت به این مسئله توجه شود و نسبت هر یک از عوامل نامبرده به طور دقیق تعیین شود.

از آمادگی جسمانی بیش از آمادگی تکنیکی، آمادگی روانی و آمادگی نظری یاد شده و در هوم نرین بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. بوجارد و برونلی (۱۹۶۹) در این خصوص، به قابلیت‌های مربوط به عضله پرداخته‌اند (۵).

1. general talent identification

2. specific talent identification

3. Australian Sports Commission

4. elite

5. school screening

6. sport specific testing

7. talent development

بلوم فیلد (۱۹۹۵) با در نظر گرفتن سطح نوجوانان برای استعدادیابی صحیح شاخص‌هایی مانند قدرت، توان، انعطاف و سرعت را عوامل آمادگی جسمانی نام برده است (۴).

سهیل و همکاران (۱۹۹۱) نیز در قابلیت زمان واکنش و چابکی را از ویژگی‌های بازیکنان والیبال می‌دانند (۱۲) در همین ارتباط، پل و همکاران (۱۹۸۲) ضمن تأکید بر قابلیت‌های جسمانی برای والیبال به قابلیت‌های دیگر نظیر اکسیژن مصرفی و ترکیب بدن، پرورش درجات و... اشاره کرده‌اند (۱۰).

اسمیت و همکاران (۱۹۹۲) اهمیت عوامل جسمانی و فیزیولوژیکی و تفاوت اجرا بین تیم ملی کانادا و تیم منتخب دانشگاه‌ها را بررسی کرده‌اند (۱۱). آن‌ها در جمع بندی کلی خود به این نتیجه رسیدند که بازیکنان تیم ملی نسبت به بازیکنان دانشگاهی از قدرت، سرعت و توان بیشتری برخوردارند (۱). اسفرجانی (۱۳۷۹) نیز شاخص‌های آمادگی جسمانی از قبیل سرعت، توان، قدرت و انعطاف پذیری را از عوامل مهم در مقایسه بازیکنان دختر والیبال پایگاه‌های قهرمانی کشور ما تیم ملی والیبال می‌داند (۱). شاخص‌های آنترپومتریکی از دیگر عوامل تعیین کننده موفقیت در ورزش محسوب می‌شود. در این خصوص، ارکولسی (۲۰۰۰) شاخص‌های آنترپومتریکی را از عوامل بسیار مهم در والیبال عنوان کرده است (۷). اسفرجانی (۱۳۷۹) و یادآور (۱۳۷۶) نیز در مطالعات خود از شاخص‌های آنترپومتریکی مانند قد، طول اندام تحتانی و اندام فوقانی به عنوان عوامل مهم در تعیین استعداد مناسب برای رشته والیبال یاد کرده‌اند (۱، ۲).

بین شاخص‌های مهم در استعدادیابی، از ترکیب بدن شامل اجزایی مانند درصد چربی بدن، توده چربی و شاخص توده بدن زیاد یاد شده است. نایسن (۱۹۹۱) نیز در بین شاخص‌های متعددی که برای انتخاب و طبقه بندی بازیکنان والیبال دبیرستانی در نظر گرفته است، درصد چربی بدن را نام برده است. بلوم فیلد (۱۹۹۵)، پل و همکاران (۱۹۸۲)، شاخص‌های مربوط به ترکیب بدن را در فرایند استعدادیابی، به ویژه مرحله استعدادیابی ویژه، مهم می‌دانند (۴، ۱۰). اسمیت و همکاران (۱۹۹۶) ترکیب بدن متشکل از توده بدون چربی و توده چربی را شاخص‌های مهمی در تعیین اختلاف بین بازیکنان ملی والیبال کانادا و بازیکنان منتخب برای بازی‌های دانشگاهی می‌دانند (۱۱).

هر از شاخص‌های نام برده، مشخصاتی مانند اسمیت و همکاران (۱۹۹۱)، پیل و همکاران (۱۹۸۲)، بلوم فیلد (۱۹۹۵)، مهال (۱۹۹۱) و تاپس (۱۹۹۱) از شاخص‌هایی اجرایی یا حرکتی از جمله پرش درجا، پرش آشیار و پرش دفاع یاد کرده‌اند. در گزارش استعدادیابی چینی‌ها نیز به شاخص‌های حرکتی بسیاری از جمله پرش در وضعیت مختلف، زمان واکنش و سرعت حرکت پرداخته شده است. (۱۰ و ۹ و ۸ و ۴)

شاخص‌های مهارتی در حال حاضر به عقیده بیشتر متخصصان در قریبند. استعدادیابی دارای اهمیت زیادی است. این شاخص‌ها به دلیل نقش مهمی که در اجرای ورزشی مطلوب دارا هستند، اکثرًا به عنوان شاخص‌های مهم در استعدادیابی مطرح‌اند. (۱۳، ۱۱، ۸)

چینی‌ها (۱۹۹۰) در یکی از الگوهای پیشنهادی برای استعدادیابی بخشی با عنوان آرمون تکنیک‌ها معرفی کرده‌اند که در این بخش، دریافت سروه آشیار، توپ‌گیری و دفاع مطرح شده است. در برنامه پیشنهادی کشور مالزی (۱۹۹۴) برای استعدادیابی در میان شاخص‌های متعدد، برخی از شاخص‌های مهارتی مانند ساعد و بجه، سرو و آشیار برزیده می‌شود.

در مجموعه شاخص‌های پیش‌بینی شده برای استعدادیابی در ورزش به شاخص‌های فیزیولوژیکی نیز پرداخته شده است و برخی از متخصصان برای عقیده‌اند که شاخص‌های فیزیولوژیکی از اهمیت زیادی برخوردار است. بلوم فیلد (۱۹۹۵) معتقد است آزمودنی‌های فیزیولوژیکی برای افرادی که به طور زیاد یا نا محدودی برای اجرای ورزشی به استعداد قلبی-عروقی منکی هستند، مهم است (۴). در این ارتباط عده‌ای معتقدند که آرمون حداکثر اکسیژن مصرفی برای تخمین ظرفیت هواری مهم است (۱۱، ۱۰).

آرمون آستانه اسید لاکتیک در تخمین ظرفیت غیرهواری ورزشکاران نیز به اعتقاد عده‌ای از متخصصان اهمیت زیادی دارد. پیل و همکاران، تاپس و همکاران، ترسیو (۱۴، ۱۰، ۶)

احیاً بسیاری از متخصصان ادعا می‌کنند وجود برخی از ویژگی‌های شخصیتی در افراد برای موفقیت در ورزش به اندازه دیگر ویژگی‌ها یا حتی در برخی موارد بیشتر از آنها مهم است. کومادل (۱۹۸۸) وجود قابلیت‌های روان‌شناختی را برای موفقیت یک ورزشکار جوان در صحنه ورزش ضروری می‌داند (۸). ثبات روانی، سطح پایین

اضطراب، سطح پایین عصبی بودن از ویژگی‌های مهمی است که اجازه تحمل خستگی روانی را به ورزشکاران می‌دهد و از وقوع پر تمرینی پیشگیری می‌کند. به عقیده وی خودبرانگیختگی و داشتن سطح بالایی از توانایی حسی - حرکتی برای یادگیری مهارت‌های حرکتی پیچیده بسیار مهم است.

روش تحقیق

جامعه و نمونه آماری

در این تحقیق، جامعه آماری خاصی از پیش تعیین نشده بود. نمونه آماری تحقیق را کلیه مربیان باشگاهی شرکت کننده در کلاس توجیهی فدراسیون والیبال (۲۵ نفر)، مربیان شرکت کننده در کلاس درجه یک مربیگری فدراسیون والیبال (۲۱ نفر)، مربیان شرکت کننده در کلاس درجه سه مربیگری والیبال (۲۴ نفر) تشکیل دادند. غیر از سه گروه فوق از یک گروه ۱۷ نفری مربیان شرکت کننده در کلاس درجه یک مربیگری بین‌المللی نیز به عنوان نمونه آماری استفاده شد. شایان ذکر است که محقق هیچ گونه دخالتی در انتخاب این مربیان جهت شرکت در کلاس‌های فوق نداشته و کاملاً به صورت تصادفی بوده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ابزار و روش جمع آوری اطلاعات (روش اجرای تحقیق)

به منظور تعیین عوامل مهم استعدادیابی در والیبال، پرسشنامه‌ای متشکل از شش قسمت، شاخص‌های آنثروپومتریک، عملی و روان‌شناختی، ترکیب بدن، آمادگی جسمانی و مهارتی تهیه شد. غیر از این قسمت، یک قسمت نیز به نام سایر عوامل مهم از نظر مربی، در پرسشنامه لحاظ شد. تعداد پرسش یا عوامل در نظر گرفته شده در پرسشنامه برای شش قسمت اصلی ۲۸ مورد بود که برای هر یک از قسمت‌ها به ترتیب ۵، ۷، ۴، ۳ و ۶ است.

در این تحقیق، اطلاعات از طریق توزیع پرسشنامه در کلاس توجیهی مربیان باشگاه‌ها و کلاس مربیگری درجه یک و سه داخل کشور و یک کلاس مربیگری بین‌المللی در بحرین جمع‌آوری شد. پس از تکمیل و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها (تعداد ۸۷

پرسشنامه در چهار گروه) کلیه اطلاعات مربوط به هر گروه در یک پرسشنامه خلاصه گردید و در مجموع چهار پرسشنامه که هر یک محتوای کلیه اطلاعات هر گروه از مربیان بود، برای انجام عملیات آماری آماده شد.

روش‌های آماری تحصیق

در این تحقیق، به دلیل نوع اطلاعات جمع‌آوری شده از ۸۷ مربی در چهار رده و سطح کاری و ارائه یک الگوی پیشنهادی، از دو آزمون «قریدمن» برای توصیف اطلاعات به صورت جدول و نمودار و آزمون «کروسکال - والیس» به منظور تعیین درجه اهمیت شاخص‌های شش‌گانه در پرسشنامه استفاده گردید. اختلاف بین عوامل درون هر یک از مجموعه شاخص‌ها از طریق آزمون (X^2) نیز تعیین شد.

نتایج یافته‌های تحصیق

در این قسمت، یافته‌های تحصیق به صورت جدول و نمودار در دو بخش، مقایسه میانگین رتبه شاخص‌های شش‌گانه از نظر مربیان و نتایج مربوط به میانگین رتبه برای ۲۸ عامل مربوط به شاخص‌های شش‌گانه ارائه شده است. (جدول ۱ و ۲). در این قسمت، همچنین بازده شاخص برتر از شاخص‌هایی موجود در هر یک از مجموعه شاخص‌های شش‌گانه ارائه شده است (نمودار ۱).

رتبه جامع علوم انسانی

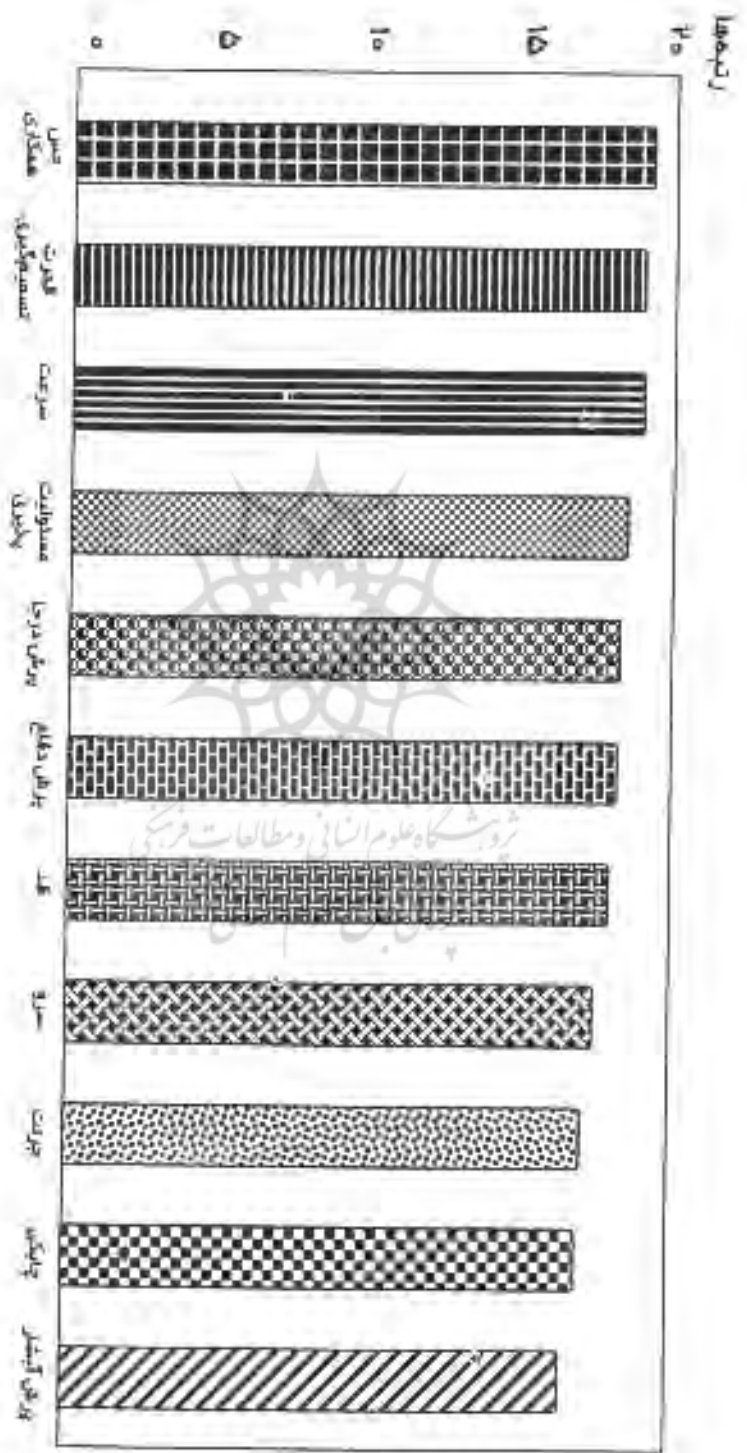
بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس اطلاعات به دست آمده (جدول ۱) شاخص‌های آنتروپومتریکی از نظر مربیان باشگاهی اهمیت بیشتری دارد. نظر مربیان خارجی، مربیان درجه یک و مدارس به ترتیب در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد. شاخص‌های آمادگی جسمانی، به نظر مربیان مدارس این بحث از اهمیت بیشتری برخوردار است و نظر مربیان خارجی، باشگاهی و مربیان درجه یک در رده‌های بعدی قرار می‌گیرد.

شاخص‌های مهارتی به نظر مربیان خارجی مهم‌تر از سایر موارد است، در حالی که از نظر مربیان باشگاهی شاخص‌های مربوط به ترکیب بدن از اهمیت بیشتری برخوردار است (جدول ۱).

جدول ۱. مقایسه میانگین رتبه شاخص های دستگاه از نظر مربیان

شاخص ها	مربیان	N	میانگین رتبه
آثروپوستریکس	باشگاهی	۲۵	۵۸/۸۰
	مدارس	۲۲	۲۰/۱۹
	درجه یک	۲۱	۲۸/۲۲
	خارجی	۱۷	۵۰/۶۲
	مجموع	۸۷	
آمادگی جسمانی	باشگاهی	۲۵	۲۳/۲۰
	مدارس	۲۲	۵۱/۹۲
	درجه یک	۲۱	۳۶/۱۴
	خارجی	۱۷	۴۳/۵۶
	مجموع	۸۷	
مهارتی	باشگاهی	۲۵	۳۷/۹۶
	مدارس	۲۲	۵۱/۶۵
	درجه یک	۲۱	۳۶/۱۷
	خارجی	۱۷	۵۱/۷۶
	مجموع	۸۷	
ترکیب بدنی	باشگاهی	۲۵	۶۲/۲۹
	مدارس	۲۲	۳۵/۵۲
	درجه یک	۲۱	۳۵/۴۵
	خارجی	۱۷	۲۸/۲۵
	مجموع	۸۶	
عملی	باشگاهی	۲۵	۴۵/۲۶
	مدارس	۲۲	۳۸/۶۹
	درجه یک	۲۱	۴۷/۳۸
	خارجی	۱۷	۳۵/۱۸
	مجموع	۸۷	
روان شناختی	باشگاهی	۲۵	۵۵/۵۲
	مدارس	۲۲	۲۱
	درجه یک	۲۱	۳۴/۲۶
	خارجی	۱۷	۳۹/۰۹
	مجموع	۸۷	

شاخص‌های عملی نیز از نظر مربیان درجه یک در اولویت است، اما از نظر مربیان باشگاهی شاخص‌های روان‌شناختی بیشترین امتیاز را به خود اختصاص می‌دهد (جدول ۱).

در بخش تحلیل عوامل مختلف در هر یک از مجموعه شاخص‌های ششگانه از نظر مربیان، قد در بین شاخص‌های آنتروپومتریکی، سرعت در بین شاخص‌های آمادگی جسمانی، سرو در بین شاخص‌های مهارتی، نسبت قد - وزن در بین شاخص‌های ترکیب بدن، پسرش دفاع در بین شاخص‌های عملی و حس همکاری در بین شاخص‌های روان‌شناختی مهم‌تر است (جدول ۲).

با توجه به نتایج به دست آمده در این تحقیق مشاهده می‌شود عوامل یا شاخص‌های متعددی می‌تواند و باید در فرایند استعدادیابی در والیبالیست‌ها لحاظ گردد و نمی‌توان تنها به شاخص‌های یک حیطه خاص توجه نمود، اگرچه می‌توان ادعا کرد که شاخص‌های مربوط به برخی از حیطه‌ها در برخی از رشته‌های ورزشی بیشتر از بقیه سهم هستند.

در بین یازده شاخص برتر معرفی شده از سوی مربیان (نمودار ۱)، در حیطه جسمانی دو شاخص سرعت و چابکی به چشم می‌خورد که توسط (توبودا (۱۹۷۱)، نیکونز (۱۹۷۳) و کیمیل (۱۹۷۸) نیز از آن‌ها نام برده‌اند.

اسفرجانی (۱۳۷۹)، اسمیت و همکاران (۱۹۹۲)، سهیل و همکاران (۱۹۹۱) و بلوم فیلد (۱۹۹۵) نیز علاوه بر شاخص‌های مهم در والیبالیست‌ها به شاخص آمادگی جسمانی تأکید کرده‌اند.

شاخص‌های آنتروپومتریکی، که بدون شک در استعدادیابی والیبالیست‌ها مهم هستند، ابعاد مختلفی دارند. قد در این یکی دو دهه اخیر یکی از مهم‌ترین شاخص‌های آنتروپومتریکی مطرح است. اسفرجانی (۱۳۷۹) نیز در مطالعه خود اندازه قد را شاخص مهم در استعدادیابی والیبالیست‌ها ذکر کرده است. در این تحقیق، با توجه به معرفی سه شاخص ترکیب بدن، هیچ یک در بین یازده شاخص برتر قرار نگرفت. اگرچه نسبت قد - وزن بیشترین امتیاز یا رتبه را به خود اختصاص داده است (جدول ۲). تاینسن (۱۹۹۱) در مورد ترکیب بدن، درصد چربی را شاخص مهمی در والیبالیست‌ها می‌داند. پل و همکاران (۱۹۸۲) نیز از اهمیت ترکیب بدن در والیبالیست‌ها یاد کرده‌اند.

جدول ۲. پنج میانگین رتبه بری ۲۸ عامل مربوط به شاخص‌های شستگی -
(از میان ۱۰۰ نفر)

۲۸ عامل مربوط به کلیه شاخص‌ها		میانگین رتبه
شاخص‌های آنیورجی سوزنی	وزن	۱۷/۶۱
	طول تمام محتاجی	۱۳/۸۰
	طول تمام بودنی	۱۱/۸۳
	عرض شانه اندازه کف دست	۸/۳۳ ۱۳/۶۶
شاخص‌های آردگی حسری	قدرت	۱۶/۳۸
	سرعت	۱۸/۶۲
	تون	۱۳/۱۵
	استقامت عضلانی	۱۶/۳۵
	استقامت عمومی	۱۶/۸۲
	انعطاف پذیری	۱۵/۳۴
شاخص‌های مهره‌ری	چابکی	۱۶/۷۸
	سر	۱۷/۰۶
	ارتباط با مفاصل	۱۵/۶۶
شاخص‌های ترکیب بدنی	وزن	۱۳
	انتشار مقابل کمر	۱۰/۶۴
شاخص‌های ترکیب بدنی	وزن	۷/۳۲
	درصد چربی بدن	۶/۰۲
	بست وزن به قد	۲۲/۵۲
شاخص‌های جسمی	پوش درجا	۱۷/۴۸
	پوش آشار	۱۶/۴۳
	پوش دفاع	۱۷/۶۱
شاخص‌های اروان‌شناسی	قدرت نفوذ در دیگران	۱۴/۶۱
	حد همکاری با دیگران	۱۸/۸۱
	مسئولیت پذیری	۱۵/۶۴
	جرئت	۱۶/۸۲
	تعهد	۱۵
هدایت تصمیم‌گیری	۱۸/۶۶	

الگوی پیشنهادی استعدادیابی برای والیبالیست بر اساس شاخص‌های معرفی شده در پرسشنامه طرح و نظر مربیان.

الگوی پیشنهادی استعدادیابی برای والیبالیست به نظر محقق

شاخص‌های عملی در این تحقیق در سه بخش، برش درجا، برش آبخار و برش دفاع معرفی شده‌اند و هر سه در سه بازه شاخص برتر قرار دارند (نمودار ۱). اسپت و همکاران (۱۹۹۱)، یل و همکاران (۱۹۸۲)، سهیل (۱۹۹۱) و بلو و فیلد (۱۹۹۵) نیز به برش درجا به عنوان یک قابلیت مهم در والیبال تأکید دارند. متخصصان چینی و تایوان نیز بر همین عقیده هستند (۱۴).

بین تمام شاخص‌های مهارتی در نظر گرفته شده در این تحقیق، تنها مهارت سرو در سه بازه شاخص برتر قرار گرفت. این شاید به این دلیل است که سرو از نظر امتیاز یکی از مهم‌ترین مهارت‌هاست (نمودار ۲). مالینا (۱۹۹۷)، ناسس (۱۹۹۱) و سهیل و همکاران (۱۹۹۱) از شاخص‌های مهارتی در فرایند استعدادیابی قویاً یاد کرده‌اند (۱۴، ۱۲ و ۹).

در بین شاخص‌های معرفی شده در این تحقیق، اهمیت شاخص‌های روان‌شناختی بیشتر از بقیه به چشم می‌خورد (نمودار ۳). در این تحقیق، پس از تعیین بازه شاخص برتر در بین ۲۸ شاخص مورد نظر مشاهده شد که چهار مورد از پنج مورد پیشنهادی در بین بازه مورد برتر قرار دارد. اخیراً نیز عده‌ای از متخصصان اعلام نمودند که قابلیت‌های روان‌شناختی در بسیاری از مواقع نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

نیات روانی، سطح اضطراب، دیگر ویژگی‌های شخصیتی به نظر کومادل در موفقیت ورزشی یک جراح دارای اهمیت زیادی اصل شده نظر وی سطح پایین عصبی بود و ویژگی اصلی در تحمل خستگی و پذیرش فشار رقابت و تمرین است. در گزارش مربوط به مرکز انتخاب و آماده‌سازی قهرمانان والیبال در کاتادا (۱۹۹۲) ویژگی‌های روان‌شناختی را به عنوان مهارت‌های روانی معرفی کرده‌اند (۱۱). حس همکارانی، قبول و پذیرش فشار رقابت و تمرین، قدرت تصمیم‌گیری در رهبری از شاخص‌هایی است که به نظر مربیان برای بازی والیبال موفق مهم است.

کتابنامه

۱. بحرایی، مهدیه، مطالعه بر روی اثر ویژگی‌های آنتروپومتریک، فیزیولوژیکی و آمادگی‌های عمومی بدن بازیکنان دختر والیبال پانزده ساله در استان لرستان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه لرستان، مهرماه ۱۳۷۵.
۲. یادآور، حبیب‌زاده، از جملات من بر روی اثر ویژگی‌های آنتروپومتریک و آمادگی عمومی بدن بازیکنان تیم ملی والیبال بانوان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، زمستان ۱۳۷۶.

3. Australian Sports Commission - Sydney 2000 Games, Site TalentIdentification, file:///c:/My %20 Document/AUSTRLI.htm.
4. Blinnfield Fricker & Fitch, *Science and Medicine in Sport*, Second Edition, Blackwell Science, 1995, 206-212.
5. Bouchard, C., and J. Bruncelle, *Les qualités physiques et l'entraînement*. Quebec: Dept. D'Education Physique, Université Laval, 1969.
6. Cherebetiu, G., *Medical Biological Selection Volleyball*, International volley tech, 2, 1992, 95-98.
7. Ercolessi, D., Centimeters in Practice, *The Coach*, Number 2, December, 2000, 26-29.
8. Komadel, L., *The Identification of Performance Potential*, The Olympicool of Sport Medicine, 1988.
9. Malina, Robert M., *Spotlight*, Spring 1977. File: IQ-1.htm.
10. Puhl, J., Case, S., *Physical and Physiological Characteristics of Elite Volleyball Players*. Research Quarterly for Exercise and Sport. Vol. 53, No.3, 1989, 957-969.
11. Smith, D. J., Roberts, D., and Watson, B., Physical, Physiological and Performance Differences between Canadian National Team and University Volleyball Players. *Journal of Sports Sciences*, 10, 1996, 131-138.
12. Sohail, M., Boleach, L.W., Mayhew, J.L., Meleto, S. Determination of Player Potential in Volleyball: Coaches Rating Versus Game Performance. *The Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, Vol. 31, No.2, Jun 1991, 161-164.
13. Team Canada Volleyball Center (1992) 2/6/2000 Selection Criteria and Talent Identification File: /My %20 Documents/TEAM-CAN.htm.
14. Thissen, M. Mayhew, J. Selection and Classification of Highschool Volleyball Players from Performance Tests. *The Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, Sept, 1991.